

[Начало](#) > ... > [Парични Искове](#) > [Несъстоятелност/фалит](#) > [Scotland](#)

Несъстоятелност/фалит

Шотландия

Съдържание,
предоставено отEuropean Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Срещу кого може да се образува производство по несъстоятелност?

В член 1 от Закона относно несъстоятелността (Шотландия) от 2016 г. (наричан по-нататък „Законът от 2016 г.“) се предвижда, че „имуществото на длъжник може да бъде конфискувано“. Това означава, че може да бъде заведено производство по несъстоятелност срещу различни образувания, които се определят като „длъжници“ съгласно Закона от 2016 г. Сред тях са включени живи длъжници, починали длъжници, изпълнители на техните завещания или лица, които имат право да бъдат определени за изпълнители на завещанието на починал длъжник, тръстове, партньорства (включително прекратени), командитни дружества (включително прекратени) по смисъла на Закона от 1907 г. за командитните дружества, юридически лица или неперсонифицирани сдружения.

Производства по несъстоятелност могат да бъдат заведени и срещу дружества (регистрирани или неперсонифицирани) в съответствие със Закона от 1986 г. относно несъстоятелността (наричан по-нататък „Законът от 1986 г.“).

2 Какви са условията за образуване на производство по несъстоятелност?

Производства по несъстоятелност на частни лица могат да бъдат образувани или по искане на длъжника (включително съгласно процедурата за минимални активи), или по молба на кредитор пред шерифския съд. Освен това длъжникът може да сключи акт за попечителство, който представлява доброволна форма на производство по несъстоятелност между физическо лице и неговите кредитори.

Производство по несъстоятелност може да бъде образувано и срещу жив длъжник по негово собствено искане при следните обстоятелства:

- общият размер на дълговете му (включително лихвите) към датата на подаване на искането е не по-малко от 3000 GBP;
- длъжникът не е бил обявен в несъстоятелност в петгодишния период, приключващ в деня преди датата, на която е подадено искането на длъжника;
- длъжникът се е консултирал с финансов консултант;
- длъжникът е представил декларация за поемане на ангажименти (включително ангажимент да плати на попечителя, след като бъде поставено решение за сума, определена посредством общия финансов инструмент);
- длъжникът е „очевидно неплатежоспособен“, в предвидения срок е получил удостоверение за несъстоятелност по отношение на своето имущество или е сключил акт за попечителство, който не е защитен, тъй като кредиторите са възразили или не са дали своето съгласие,

като за целите на искането длъжникът не е „очевидно неплатежоспособен“ единствено защото е сключил акт за попечителство или е изпратил някакво известие до своите кредитори.

Освен това производство по несъстоятелност може да бъде образувано срещу жив длъжник по негово собствено искане, но съгласно „процедурата за минимални активи“, при която се прилагат определени критерии. Критериите са:

- оценката на длъжника посредством общия финансов инструмент е показала, че той не е длъжен да осигури принос към своята несъстоятелност или е получавал определено плащане за период от най-малко 6 месеца, приключил в деня, в който е подадено искането;
- общият размер на дълговете на длъжника (включително с лихвите) към датата на подаване на искането е не по-малко от 1500 GBP, но не повече от 17 000 GBP;
- общата стойност на активите на длъжника към датата на подаване на искането не надхвърля 2000 GBP;
- стойността на всеки отделен актив на длъжника не надхвърля 1000 GBP;
- длъжникът не притежава земя;
- длъжникът е получил удостоверение за несъстоятелност по отношение на своето имущество;
- през 10-годишния период, приключил в деня преди датата, на която е подадено искането, длъжникът не е бил обявен в несъстоятелност в резултат на искане, подадено от длъжника съгласно процедурата за минимални активи; както и
- през 5-годишния период, приключил в деня преди датата, на която е подадено искането, длъжникът не е бил обявен в несъстоятелност в резултат на искане, подадено от длъжника съгласно процедура, различна от процедурата за минимални активи, или в резултат на молба да бъде обявен в несъстоятелност.

Производство по несъстоятелност може да бъде образувано и срещу жив длъжник по молба на квалифициран кредитор (или квалифицирани кредитори), ако длъжникът е „очевидно неплатежоспособен“ и квалифицираният кредитор е предоставил на длъжника пакет със съвети и информация във връзка с дългове (наричан по-нататък „DAIP“) поне 12 седмици преди подаването на молбата. „DAIP“ означава DAIP, посочен в член 10, параграф 5 от Закона от 2002 г. за уреждането на дълговете и налагането на запор (Шотландия) (наричан по-нататък „Законът от 2002 г.“).

„Квалифициран кредитор“ (както е посочено по-горе) е кредитор, който към датата на представяне на молбата (или, в зависимост от случая, на подаване на искането от длъжника) е кредитор на длъжника по отношение на ликвидни или неликвидни дългове, различни от условни или бъдещи дългове или дължими суми съгласно акт за конфискация, независимо дали са обезпечени или не, които са в размер (или един такъв дълг, който е в размер) на не по-малко от 3000 GBP. „Квалифицирани кредитори“ са кредитори, които към въпросната дата са кредитори на длъжника по отношение на дългове като посочените по-горе, чиято обща сума е в размер на не по-малко от 3000 GBP.

Предвид факта, че понятието „очевидно неплатежоспособен“ представлява част от критериите, които трябва да бъдат изпълнени, за да може длъжникът да подаде искане да бъде обявен в несъстоятелност или да за може кредитор да подаде молба за обявяване на длъжник в несъстоятелност, е важно да се разбере какво означава то. Очевидна неплатежоспособност в Шотландия се установява във всеки случай, в който:

- е обявена неплатежоспособност по отношение на имуществото на длъжника или е постановена несъстоятелност в Англия, Уелс или Северна Ирландия; или
- длъжникът е представил писмено известие пред своите кредитори, че е преустановил погасяването на своите дългове в хода на обичайната си стопанска дейност, в случай че не се отнася за лице, чието имущество за първи път се поставя под запор, което е задържано съгласно или по силата на съответно пълномощие за задържане или по отношение на което е издаден акт за конфискация или запор на имущество; или
- по отношение на длъжника е образувано главно производство в държава членка, различна от Обединеното кралство;
- длъжникът е сключил акт за попечителство;
- ако след като на длъжника е връчено надлежно съставено нареждане за погасяване на дълг, последният не бъде погасен в рамките на срока на заповедта (освен ако към този момент длъжникът е бил в състояние и е имал готовност да погасява своите дългове при възникването им или ако към този момент длъжникът е щял да бъде в състояние да погасява тези дългове при възникването им, ако имуществото му не е било засегнато от ограничителна заповед или не е било предмет на акт за конфискация или запор на имущество);

- постановление, с което част от имуществото на длъжника се присъжда за плащане или като обезпечение (освен ако към този момент длъжникът е бил в състояние и е имал готовност да погасява своите дългове при възникването им или ако към този момент длъжникът е щял да бъде в състояние да погасява тези дългове при възникването им, ако имуществото му не е било засегнато от ограничителна заповед или не е било предмет на акт за конфискация или заповед на имуществото);
- дълг, установен с постановление или документ за дълг (съгласно определението в член 10 от Закона от 2002 г.), който се погасява от длъжника съгласно програма за погасяване на дългове в съответствие с част 1 от този закон, като програмата се отменя (освен ако към този момент длъжникът е бил в състояние и е имал готовност да погасява своите дългове при възникването им или ако към този момент длъжникът е щял да бъде в състояние да погасява тези дългове при възникването им, ако имуществото му не е било засегнато от ограничителна заповед или не е било предмет на акт за конфискация или заповед на имуществото);
- кредитор на длъжника по отношение на ликвиден дълг в размер (или ликвидни дългове, чиято обща сума е в размер) на не по-малко от 1500 GBP, който лично или чрез съдебен служител е връчил на длъжника искане в предписаната форма, с което от него се изисква да плати дълга (или дълговете) или да намери обезпечение за неговото (или тяхното) плащане и в триседмичен срок от датата на връчване на искането, длъжникът не го е спазил или е съобщил на кредитора с препоръчано писмо, че отрича да е налице дълг или посочената като дълг от кредитора сума да е незабавно платима.

Производство по несъстоятелност срещу жив длъжник може да бъде образувано и от временен управител или от синдик на държава членка, назначен в главното производство.

Попечителят, който предприема действия съгласно акт за попечителство, може да образува производство по несъстоятелност срещу жив длъжник единствено в случай че длъжникът не е спазил наложените му съгласно акта за попечителство задължения, които е могло разумно да се очаква да изпълни, или инструкции, или изисквания в рамките на разумното, които са му били дадени или отправени от попечителя във връзка с акта за попечителство, или ако в своята молба попечителят докаже, че е в най-добър интерес на кредиторите длъжникът да бъде обявен в несъстоятелност.

Освен това производство по несъстоятелност може да бъде образувано срещу починал длъжник по молба на квалифициран кредитор (или квалифицирани кредитори) на починалия длъжник, по молба на временен управител, синдик на държава членка, назначен в главното производство, или попечител, който предприема действия съгласно акт за попечителство. Производство по несъстоятелност срещу починал длъжник може да бъде образувано и по искане на длъжника, което се подава от изпълнителя на неговото завещание или от лице с право да бъде определено за изпълнител по отношение на имуществото.

За да може длъжникът да сключи акт за попечителство, минималният период на изплащане трябва да е 48 месеца, освен ако бъде договорено друго. Съгласно актовете за попечителство лицето също така е задължено да изплаща определена сума на месец за срока на действие на договора. При все това доброволно сключеният акт за попечителство не е обвързващ за кредитор, който не е съгласен с неговите условия, а за защитен договор дълговете трябва да бъдат в размер на най-малко 5000 GBP.

Корпоративната несъстоятелност в Шотландия може да бъде осъществена чрез ликвидация (доброволна или по нареждане на съда), реструктуриране (доброволна договореност на дружество (наричана по-нататък „CVA“) или назначаване на временен управител) или управление от синдик. Назначаването на временен управител може да се използва и като процедура за ликвидация; строго погледнато, то не представлява процес по реструктуриране.

Всеки кредитор (частен или държавен) може да се обърне към съда с искане за ликвидация на дадено дружество (принудително прекратяване) или назначаването на временен управител, докато самото дружество може да вземе решение за ликвидация (доброволно прекратяване, при което то може да бъде платежоспособно или неплатежоспособно, като платежоспособността се преценява въз основа на способността за погасяване на всички дългове в 12-месечен срок). Дружеството също така може да подаде молба за ликвидация до съда. Освен това министърът може да отправи искане до съда за ликвидация на дадено дружество, ако това е в обществен интерес. Не е необходимо такива дружества да са неплатежоспособни.

Принудителното прекратяване може да бъде извършено на основание, че дружеството не е в състояние да погасява своите дългове (неплатежоспособност), като тази неспособност се доказва чрез неизпълнено законоустановено искане за плащане или чрез неизпълнено решение. Съдилищата също могат да отправят искане за прекратяване на дружество на основание, че това е справедливо и безпристрастно. Съдът може да назначи временен синдик във всеки един момент, след като получи молба (от която и да е страна) за принудително прекратяване. Такова назначаване обикновено се прави с цел защита на активите на дружеството, преди да бъде проведено съдебното заседание във връзка с ликвидацията. Правомощията на временния синдик са определени в съдебната заповед, с която той се назначава.

За да бъде назначен временен управител на дадено дружество, то трябва да бъде неплатежоспособно или да има вероятност да стане неплатежоспособно. Съгласно съдебната практика „вероятност“ в този смисъл означава висока степен на вероятност. Дружеството или неговите директори могат да назначат временен управител, като същото може да направи и притежател на плаващо обезпечение (такива назначения се правят извънсъдебно).

Дружеството може да предложи CVA. За тази цел не е необходимо то да бъде неплатежоспособно. CVA може да се предложи и от длъжностното лице при прекратяване или назначаване на временен управител (ако вече е започнала една от тези процедури).

Това длъжностно лице може да предприеме действия непосредствено след откриването на производството (във връзка с решението за ликвидация на дружеството, с нареждането на съда за назначаване на временен управител или прекратяване или с подаването на известие до съда за назначаване на временен управител (за онези назначения, които не се правят по нареждане на съда).

3 Кои активи се включват в масата на несъстоятелността? Как се третира активите, които са придобити, или които се прехвърлят на длъжника след образуването на производството по несъстоятелност?

С някои изключения цялото имущество на длъжника се предоставя на попечителя, считано от началната дата на неплатежоспособността, като представлява част от масата на несъстоятелността. Имуществото се предоставя на попечителя, като се отнема от длъжника. Попечителят също така придобива право върху имуществото, което предоставя на длъжника след датата на конфискация, но преди освобождаването на длъжника от отговорност. Имуществото на длъжника не включва какъвто и да е дял като наемател съгласно наемно правоотношение, което е гарантирано по смисъла на част II от Закона от 1988 г. за жилищното настаняване (Шотландия) или е защитено по смисъла на Закона от 1984 г. за наемите (Шотландия), по отношение на което съгласно която и да било разпоредба от част VIII от този закон не може да се изисква премия като условие за отдаване, или съгласно т. нар. „осигурено“ наемно правоотношение в Шотландия по смисъла на Закона от 2001 г. за жилищното настаняване (Шотландия).

Имуществото, което не се предоставя на попечителя, включва имущество, което се съхранява извън къща за живеене и по отношение на което съгласно член 11, параграф 1 от Закона от 2002 г. не може да се налага заповед, както и имущество, което се съхранява в къща за живеене и което не представлява несъществен актив за целите на част 3 от Закона от 2002 г. Изключва се и имущество, което длъжникът държи съгласно фидуциарен акт в полза на друго лице. Освен това, ако в рамките на процедура за минимални активи длъжникът разумно изисква използването на превозно средство, за актив няма да се счита превозно средство, притежавано от длъжника, чиято стойност не надхвърля 3000 GBP.

Обстоятелството, че имуществото на длъжника е предоставено на попечител, не засяга правото на ипотека на наемодател.

Следва да се има предвид, че разпоредбите за предоставяне не засягат правото на който и да било обезпечен кредитор, което е с предимство спрямо правата на попечителя.

При сключване на акт за попечителство активите на длъжника се прехвърлят за управление в полза на кредиторите и за погасяване на дълговете, но длъжникът може да прехвърли само активи, по

отношение на които е възможно доброволно прехвърляне. Ако актът за попечителство бъде защитен, Законът от 2016 г. съдържа разпоредби във връзка с постигането на споразумение по отношение на имуществото на длъжника, което може да бъде наследено.

При корпоративната несъстоятелност цялото имущество на дружеството по целия свят подлежи на производството по несъстоятелност. В законодателството понятието „имущество“ се определя широко.

4 Какви правомощия имат съответно длъжникът и синдикът?

Попечителят в производство по несъстоятелност на частно лице или по акт за попечителство (или което и да е длъжностно лице) трябва да бъде квалифициран синдик. Значението на понятието „синдик“ съгласно Закона от 1986 г. е едно и също в Шотландия и в Англия и Уелс. В Шотландия е наказуемо извършването на дейност като попечител от лице, различно от служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия, ако то не е квалифициран синдик.

Синдикът трябва да бъде физическо лице. Лицензиите за синдици могат да бъдат издадени само от професионален орган, упълномощен от министъра. За да се сдобие с лицензия, кандидатът трябва да положи изпит и да е придобил практически стаж от определен брой часове в областта на несъстоятелността.

Във всяко производство по несъстоятелност на частно лице се назначава попечител, чиито общи функции са:

- да възстанови, управлява и осребри имуществото на длъжника, независимо дали то се намира в Шотландия или на друго място;
- да разпредели имуществото между кредиторите на длъжника съгласно съответните им права;
- да установи причините, поради които длъжникът е неплатежоспособен, и обстоятелствата в тази връзка;
- да установи състоянието на активите и пасивите на длъжника;
- да води дневник на заседанията, докато е изпълнява тази длъжност, така че да се осигури точен запис на процеса по конфискация;
- да съставя редовни отчети за извършените дейности по имуществото на длъжника, като тези отчети са достъпни за проверка от комисарите (ако има такива), кредиторите и длъжника по всяко време в границите на разумното; както и
- независимо дали попечителят все още извършва дейност във връзка с производството по несъстоятелност или не, да предостави на служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия информация, която счита за необходима, за да може последният да изпълни своите функции съгласно Закона от 2016 г.

При изпълнението на своите функции попечителят също така взема предвид съветите, отправени от комисарите (ако има такива).

Ако попечителят има разумни основания да подозира, че в рамките на производството по несъстоятелност е извършено нарушение от длъжника във връзка с неговите активи, в рамките на взаимоотношенията му с попечителя или чрез поведението му във връзка с неговите стопански или финансови дела или от друго лице в рамките на взаимоотношенията му с длъжника, от временния попечител или от попечителя, който отговаря за активите на длъжника или за стопанските, или финансовите му дела, то попечителят докладва за това на служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия. Освен това, ако попечителят има разумни основания да счита, че някакво поведение от страна на длъжника е от такова естество, че в резултат на него шериф би одобрил искане за издаване на заповед за ограничения по отношение на несъстоятелността, попечителят докладва за това на служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия. Докладите са абсолютно поверителни.

Когато служителят на Службата по несъстоятелност на Шотландия изпълнява функциите на попечител, той може да се обърне към шерифа за указания във връзка с всеки конкретен проблем, който възниква във връзка с несъстоятелността.

Ако длъжникът, кредитор или всяко друго лице, което има интерес, остане неудовлетворен от действие, бездействие или решение на попечителя, той може да се обърне към шерифския съд (*sheriff court*) и при

отправяне на такова искане шерифът може да потвърди, отмени или измени всяко действие или решение на попечителя, да му даде указания или да издаде заповед, която счита за необходима.

Хонорарът на синдика, който действа като длъжностно лице при корпоративна несъстоятелност, се поема от кредиторите. Синдикът може да се обърне към съда, ако счита, че определената от кредиторите основа за хонорара е недостатъчна. Кредиторите могат да се обърнат към съда, ако считат, че хонорарът е прекалено висок.

5 При какви условия може да се приложи прихващане?

Може да се извърши прихващане на дълг, възникнал преди обявяването в несъстоятелност, срещу вземане от кредитора, което е възникнало преди обявяването в несъстоятелност. Прихващане на дълг, възникнал след обявяването в несъстоятелност, може да се извърши срещу вземане, възникнало след обявяването в несъстоятелност.

6 Какво въздействие оказва производството по несъстоятелност върху текущите договори, по които длъжникът е страна?

Макар че попечителят в производство по несъстоятелност на частно лице представлява както кредиторите, така и длъжника, той не представлява длъжника във връзка с неговите задължения. Като приема длъжността и поема разпореждането с имуществото, попечителят като такъв не е обвързан спрямо кредиторите на длъжника във връзка с текущи задължения или договори, чието действие продължава след откриването на производството по несъстоятелност. Попечителят обаче може да приеме договор, ако бъде упълномощен от кредиторите. По този начин попечителят или ще обвърже директно кредиторите (или тези, които са го упълномощили), или самият той ще бъде обвързан с удовлетворяването на вземанията на кредиторите. Попечител, който приеме договор, без да е упълномощен от кредиторите, носи лична отговорност за задълженията.

Попечителят може да встъпи в договор, когато се счита, че това ще бъде от полза за управлението на имуществото на длъжника, освен когато приемането на договора не се позволява от предвидените в него изрични или имплицитни условия.

При някои договори попечителят не може да извършва никакви действия и може единствено да претендира за облагите по договора, например да събира плащания. При други договори попечителят може да изпълнява задължения и да извършва действия, тъй като така ще бъдат извлечени облаги за имуществото.

Ако попечителят не приеме договор, другата страна може да предяви иск за обезщетение за вреди като обикновен кредитор в производството по несъстоятелност, но — в отсъствието на специална разпоредба в договора — не и ако другата страна е прекратила договора или е изразила съгласие с него след обявяването на длъжника в несъстоятелност.

Договорните правомощия на попечителя в производство по несъстоятелност на частно лице са определени в член 110 от Закона от 2016 г. Попечителят трябва да приеме или да откаже да приеме договора в 28-дневен срок от получаването на писмено искане от която и да е страна по договор, сключен от длъжника. 28-дневният период може да бъде удължен с искане до шерифския съд, ако служителят на Службата по несъстоятелност на Шотландия изпълнява функциите на попечител, или в противен случай — с искане до служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия. Такива решения за удължаване на срока подлежат на преразглеждане или обжалване. Освен това е възможно служителят на Службата по несъстоятелност на Шотландия да отнесе случая до шерифа, за да получи указания, преди да вземе решение или да пристъпи към преразглеждане. Ако попечителят не отговори писмено на искане от която и да е страна по договор в рамките на 28-дневен срок (или според случая по-дълъг срок), се счита, че попечителят е отказал да приеме договора.

По време на производството по несъстоятелност може да продължи текущото предоставяне на определени услуги (комунални услуги, съобщителни и ИТ услуги, за които се счита, че са от „основно значение“), без да е необходимо да се заплатят дължими плащания, които при откриването на производството по несъстоятелност все още не са изплатени.

При корпоративната несъстоятелност длъжностното лице по несъстоятелност няма никакво задължение да изпълнява договори, сключени от дружеството длъжник. Синдикът може да отхвърли нерентабилен договор, като отмени интереса/задължението на обявеното в несъстоятелност лице по него (като насрещната страна може да предяви като вземания в производството по несъстоятелност загуби/щети в резултат на несъстоятелността). С изключение на доставки от основно значение, доставчиците могат да прекратят сключени договори при обявяване в несъстоятелност (ако това е предвидено в техния договор). Всички неплатени стоки/услуги могат да бъдат предявени като вземания в производството по несъстоятелност.

7 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху предявени иски на индивидуални кредитори (с изключение на висящи дела)?

По отношение на производствата по несъстоятелност на частни лица член 109, параграф 5 от Закона от 2016 г. позволява на попечителя да се явява като страна в съдебно производство или да продължи съдебно производство във връзка с имуществото на длъжника.

По принцип, ако към датата на обявяване в несъстоятелност дадено лице има вземане по отношение на длъжник, то ще предяви това вземане в производството по несъстоятелност. Съдебното производство срещу длъжника може да представлява най-подходящият начин за уреждането на спорен дълг.

Процесите по прекратяване и назначаване на временен управител водят до налагане на мораториум. След започване на съответната процедура без съгласието на длъжностното лице или без разрешение на съда не могат да бъдат предприемани правни действия срещу дружеството.

При CVA никой кредитор, обвързан от споразумението, не може да предприема правни действия за уреждане на дълга (тъй като е обвързан от приетото споразумение). Кредиторът може да предприеме действие след одобряването на CVA, ако не е получил своето плащане.

8 Какво въздействие производството по несъстоятелност оказва върху продължаването на висящи дела към момента на образуване на производството по несъстоятелност?

Длъжникът не може да образува или продължи съдебно производство, по което попечителят има готовност да се яви като страна. На попечителя следва да бъде съобщено за съдебното производство, за да му се даде възможност да се включи в него или да се яви като ответник. Съдебното производство обаче може да продължи независимо от позицията на попечителя.

Длъжникът може да се явява като страна по производства, които засягат гражданското му състояние, като например развод, независимо от откриването на производство по несъстоятелност спрямо него. Предявяването на иск за обезщетение за вреди е лично действие за страната, така че попечителят не разполага с правомощие за образуване на производство, макар че попечител може да предяви иск за имуществени вреди или да се яви като страна по съдебно производство, в което се претендира за обезщетение, или е възможно да се наложи длъжникът да се отчете пред попечителя за присъдените му средства по даден иск.

В Шотландия съществува разпоредба, която позволява на длъжника да съобщи за намерението си да подаде искане за обявяване в несъстоятелност или за сключване на акт за попечителство, като отправи искане за мораториум. Една от характеристиките на мораториума е, че той осигурява защита на длъжника от заповест за срок от 6 седмици. Поради това през този период провеждането на съдебно производство преди образуването на производството по несъстоятелност може да продължи, но няма да бъде позволено налагане на заповест във връзка с постановено съдебно решение.

Процесите по прекратяване и назначаване на временен управител водят до налагане на мораториум. Висящи дела към началната дата на неплатежоспособността не могат да се продължават без съгласието на длъжностното лице или без разрешение на съда.

Кредитор по висящо дело към момента на одобряване на CVA не може да продължи въпросното дело, тъй като ще бъде обвързан от условията на CVA (независимо дали самият той е гласувал за одобряването му).

9 Кои са основните характеристики на участието на кредиторите в производството по несъстоятелност?

Кредиторите могат да участват в производството по несъстоятелност по редица начини, включително чрез събрания на кредиторите. Попечителят трябва да вземе решение дали да свика законоустановено събрание на кредиторите, в 60-дневен срок от обявяването на длъжника в несъстоятелност. Ако такова събрание бъде проведено, присъстващите кредитори могат да гласуват да заменят попечителя. Ако попечителят вземе решение да не свиква събрание, кредиторите могат да поискат такова и попечителят е длъжен да го свика, ако не по-малко от една четвърт от кредиторите с оглед на стойността (въз основа на целия размер на дълга) са го поискали. По всяко време кредиторите могат да поискат свикване на други събрания. Събранието трябва да се проведе, ако то бъде поискано от една десета от кредиторите с оглед на техния брой или една трета от тях с оглед на стойността (въз основа на дълга). На събрание на кредиторите могат да бъдат дадени указания за попечителя, но попечителят и останалите кредитори имат право да ги обжалват пред шерифския съд. По време на всяко събрание на кредиторите могат да бъдат избрани комисари. По принцип комисари могат да бъдат избрани с цел консултиране и надзор на управлението на несъстоятелността, включително одит на сметките на попечителя. Комисарите са кредитори или техни упълномощени представители. Ако не бъдат избрани комисари, тази функция се изпълнява от служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия.

Попечителите са длъжни да представят сметки в края на първата година и на периодични интервали след това до края на производството по несъстоятелност. Одити на сметките трябва да се извършват от служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия или от избраните комисари. На кредиторите се изпращат копия от решението във връзка с разноските и хонорара на попечителя. Кредиторите могат да поискат да видят сметките, както и да обжалват решението.

Обикновеният акт за попечителство не е обвързващ за кредиторите, освен ако те се съгласят с неговите условия, при което той става защитен.

При производствата по корпоративна несъстоятелност кредиторите могат да участват в производството по несъстоятелност чрез събрания на кредиторите и чрез други процеси по вземане на решения. Те също така могат да създадат комисия и да изберат нейните членове. Длъжностните лица трябва редовно да представят актуална информация на кредиторите (на всеки 6 или 12 месеца в зависимост от процедурата) по напредъка по делото.

10 По какъв начин синдикът може да използва или да се разпорежда с активи от масата на несъстоятелността?

Попечителят в рамките на производство по несъстоятелност на частно лице управлява производството от името на кредиторите и разполага с правомощия да определи и възстанови имуществото на длъжника, което се предоставя на попечителя. В действителност член 109 от Закона от 2016 г. гласи, че възможно най-скоро след назначаването на попечителя и с цел възстановяване на имуществото на длъжника (предмет на член 113 от Закона относно на семейното жилище на длъжника) попечителят поема разпореждането с цялото имущество на длъжника, което е предоставено на попечителя, както и с всички документи, които се притежават или контролират от длъжника във връзка с неговите активи или стопански или финансови дела. Попечителят също така трябва да състави и поддържа опис на имуществото и да извърши остойностяване, като впоследствие изпраща копие от опис и остойностяването до Службата по несъстоятелност на Шотландия. Попечителят също така има право да осъществява достъп до всички документи във връзка с активите или стопанските или финансовите дела на длъжника, които са изпратени от длъжника или от негово име на трета страна и се държат от въпросната страна, както и да прави копия на всякакви такива документи. Ако което и да е лице възпрепятства попечител, който упражнява или се опитва да упражни своето правомощие за достъп до документи, по искане на попечителя шерифът може да нареди на лицето да преустанови възпрепятстването на попечителя. Попечителят също така може да изисква да му бъде предоставен

всеки документ за право на собственост или друг документ на длъжника, независимо дали по отношение на въпросния документ се претендира за запазено право, без да се засяга предимството на носителя на запазеното право.

След възстановяване на активите попечителят трябва да пристъпи към управление и осребряване на имуществото. В съответствие с член 109 от Закона от 2016 г., колкото е възможно по-скоро след назначаването си, попечителят се консултира със Службата по несъстоятелност на Шотландия относно изпълнението на своите функции и спазва, освен при някои изключения, всички общи или конкретни указания, които в зависимост от случая могат да му бъдат дадени от кредиторите, по искане на комисарите, от шерифа или от служителя на Службата по несъстоятелност на Шотландия във връзка с изпълнението на тези функции от попечителя.

Попечителят може да извършва следните действия:

- да продължи да извършва стопанската дейност на длъжника или да я закрие;
- да бъде страна в съдебно производство или да продължи съдебно производство във връзка с имуществото на длъжника;
- да учреди залог върху която и да било част от имуществото;
- когато право, опция или друг вид правомощие представлява част от имуществото на длъжника, да извършва плащания или да поема задължения, така че да се сдобие с имуществото, обхванато от въпросното право, опция или правомощие, в полза на кредиторите;
- да взема назаем парични средства, доколкото това е необходимо за опазване на имуществото на длъжника; както и
- да сключва или поддържа застрахователни полици по отношение на стопанската дейност или имуществото на длъжника.

Продажбата на имуществото на длъжника може да се извършва чрез публична процедура или чрез частна сделка.

По отношение на продажбата на която и да е част от наследяемото имущество на длъжника, върху която кредитор или кредитори държат определен вид ипотека върху наследството като гаранция (*heritable security*), се прилагат следните правила, ако правата на обезпечения кредитор или кредитори са с предимство пред тези на попечителя:

- попечителят може да продаде тази част само със съгласието на всеки такъв кредитор, освен ако получи достатъчно висока цена, така че изплати всяка от тези гаранции;
- не се позволява предприемането на действия от страна на кредитор за изпълнение на гаранцията върху тази част, след като попечителят му е съобщил, че възнамерява да я продаде, както и откриването на процедура за продажбата на тази част от попечителя, след като кредитор му е съобщил, че възнамерява да открие процедура за продажбата ѝ;
- когато попечителят или кредитор съобщи такава информация (както е посочено по-горе), но се забави неоправдано при осъществяването на продажбата, то всеки кредитор, на когото е било съобщено — ако бъде упълномощен от шерифа в случай на съобщаване — може да пристъпи към изпълнение на своята гаранция или в обратния случай попечителят може да продаде въпросната част.

Функцията на попечителя да осребри имуществото на длъжника включва функция за продажба на дългове, с които имуществото е обвързано, със или без предявяване на регресен иск по отношение на имуществото.

Попечителят може да продаде всички бързоразвалящи се стоки, без да се съобразява с дадените указания, ако счита, че спазването им би повлияло неблагоприятно на продажбата.

Нито попечителят, нито партньор на попечителя или който и да е от комисарите няма право да закупи имуществото на длъжника в съответствие с член 109 от Закона от 2016 г.

Попечителят трябва да спазва изискванията на член 109, параграф 7 от Закона от 2016 г. и може да извършва всички действия, разрешени съгласно член 109, само доколкото според него това би било от финансова полза за имуществото на длъжника и в интерес на кредиторите.

11 Как трябва да се предявят вземанията към масата на несъстоятелността на длъжника и как се третира вземания, които са възникнали след образуването на производството по несъстоятелност?

Вземанията на кредиторите в производство по несъстоятелност в Шотландия представляват дългове, които като цяло са били дължими към началната дата на неплатежоспособността. Ако длъжникът подаде искане в тази връзка, началната дата на неплатежоспособността ще се счита за датата на обявяване в несъстоятелност. Ако производството по несъстоятелност е по молба на кредитор, началната дата на неплатежоспособността е датата на първата заповед за призоваване на длъжника пред съда.

Разноските и хонорарът на попечителя, разходите на кредитора, който е подал молба за обявяване на длъжника в несъстоятелност или се е присъединил към молбата, както и лихвите върху дълговете от началната дата на неплатежоспособността до погасяването на дълга също се изплащат от имуществото (при условие че бъдат събрани достатъчно средства).

Не могат да бъдат уважени вземания, които са възникнали след откриването на производството по несъстоятелност. Поради това възникнало след конфискацията вземане на кредитор от длъжника би могло да доведе до откриването на допълнително производство по несъстоятелност. В действителност е възможно срещу един и същ длъжник да се води повече от едно производство по несъстоятелност.

При корпоративната несъстоятелност в производството по несъстоятелност могат да бъдат включени всички дългове и задължения на дружеството преди началната дата на неплатежоспособността. Могат да се предявят вземания и по отношение на дължими в бъдеще дългове, които обаче трябва да се намалят до сегашните стойности. Задълженията, произтичащи от някои престъпни дейности (например трафик на наркотици), не подлежат на доказване при назначаване на временен управител или прекратяване. Задълженията, поети след започването на производството, се считат за „разноски“. По отношение на тях съществува отделна йерархия на плащанията, но всички те трябва да бъдат изплатени, преди да се пристъпи към разпределяне на парични средства между кредиторите.

12 Какви са правилата, уреждащи предявяването, установяването и приемането на вземанията?

В член 122 от Закона от 2016 г. се определят разпоредбите за предявяването на вземания в производства по несъстоятелност на частни лица. За да получи решение за право на кредитор (доколкото са налични средства) на дивидент от имуществото на длъжника, кредиторът трябва да предяви вземане пред попечителя най-късно на „съответния ден“. Съответният ден е денят, в който изминават 120 дни от датата, когато на кредитора е връчено известие дали попечителят възнамерява да свика законоустановено събрание, или — ако на кредитора не е връчено известие — 120 дни от датата, на която попечителят връчва известие на кредитора, с което го приканва да предяви вземания.

Ако кредитор предяви вземане пред попечителя със закъснение (след съответния ден), по отношение на който и да било счетоводен период попечителят може да представи решение за право на кредитор (доколкото са налични средства) на дивидент от имуществото на длъжника, ако вземането е предявено не по-късно от 8 седмици преди края на счетоводен период и са налице извънредни обстоятелства, поради които вземането не е могло да бъде предявено преди съответния ден.

С цел да се удостовери валидността или размерът на предявено от кредитор искане попечителят може да поиска от кредитора да представи допълнителни доказателства. Алтернативно попечителят може да поиска от всяко друго лице, за което счита, че може да представи съответните доказателства, да представи въпросните доказателства. Ако кредиторът или другото лице откаже или се забави при изпълнението на това искане, попечителят може да се обърне към шерифския съд с искане кредиторът или другото лице да бъде призовано за частна проверка пред шерифа.

Вземанията на кредитора трябва да бъдат предявени по определен ред, описан в Наредбата относно

несъстоятелността (Шотландия) от 2016 г.

Кредиторите в производство по корпоративна несъстоятелност могат да предявяват вземания (доказателства за дългове) във всеки момент от производството. Трябва да се предяви вземане, за да може да се гласува на всяко събрание (или други процедури за вземане на решения) или за да се получи дял при разпределянето на приходите. Когато при назначаване на временен управител или прекратяване има намерение за разпределяне на приходите, длъжностното лице изпраща писма до всички кредитори, които все още не са предявили вземания, като посочва, че ще бъде извършено разпределянето на приходите, приканва ги да предявят своите вземания и определя краен срок за предявяването им, за да бъдат включени в разпределянето на приходите. Длъжностното лице може да взема предвид вземания, предявени след тази дата, но не е длъжно да го прави. При ликвидация от съда има стандартен формуляр, който трябва да бъде подаден, за да се докаже съществуването на дългове. Не съществуват стандартни формуляри за нито една друга процедура, но в правната рамка за други процедури се посочва какви документи трябва да бъдат включени в доказателството за целите на разпределянето на приходите. Ако кредиторът не предяви вземането си навреме, той не може да възпрепятства разпределянето на приходите.

13 Какви са правилата, уреждащи разпределянето на приходите? Как се образува редът на вземанията и на правата на кредиторите?

Редът на разпределянето на приходите в производства по несъстоятелност на частни лица е, както следва:

1. разноските и хонорарът на временния попечител при управлението на имуществото на длъжника;
2. разноските и хонорарът на попечителя при управлението на имуществото на длъжника;
3. когато длъжникът вече е починал, извършените разходи за грижи на смъртния одър и за погребение в рамките на разумното, както и извършените разходи за управление на имуществото на починалия в рамките на разумното;
4. извършените разходи в рамките на разумното от кредитор, който е подал молба или се е присъединил към искане на длъжник за обявяване на длъжника в несъстоятелност;
5. обикновени привилегировани вземания (с изключение на натрупани върху тях лихви към началната дата на неплатежоспособността);
6. второстепенни привилегировани вземания (с изключение на натрупани върху тях лихви към началната дата на неплатежоспособността);
7. обикновени вземания;
8. законоустановени лихви върху обикновени привилегировани вземания, второстепенни привилегировани вземания и обикновени вземания между началната дата на неплатежоспособността и датата на погасяване на дълга; както и
9. всички дългове с отложено плащане.

Оставащият излишък след пълното изплащане на всички дългове се връща на длъжника или на неговите наследници или приобретатели.

Някои вземания, произтичащи от заетост, се третират като привилегировани и са платими след заплащане на разходите за процедурата, но преди вземанията на притежателите на плаващи обезпечения и необезпечените кредитори.

14 Какви са условията за и действието на приключването на производството по несъстоятелност (по-специално при сключването на предпазен конкордат)?

По принцип се счита, че производството по несъстоятелност приключва, когато приключи дейността на временния управител и попечителят е изплатил всички дивиденди на кредиторите, приключил е всички сметки и е бил освободен от отговорност като попечител. Посредством съдебната практика в Шотландия обаче беше установено, че производството по несъстоятелност продължава независимо от освобождаването от отговорност на длъжника и на попечителя. Причина за това е, че процесът може да бъде възобновен чрез предявяване на искане пред съда, а понастоящем при определени обстоятелства

и пред Службата по несъстоятелност на Шотландия.

Съгласно член 145 от Закона от 2016 г. в резултат на приключването на производството по несъстоятелност длъжникът се освобождава от всички дългове и задължения на територията на Обединеното кралство, за които е носел отговорност към началната дата на неплатежоспособността. В съответствие с това кредиторите повече не могат да предприемат действия за принудително изплащане на тези дългове. Съществуват обаче изключения, съгласно които длъжникът не се освобождава от задължение за плащане на глоба, наложена от мирови съд (*peace court*) (или от районен съд (*district court*)), от задължение съгласно съдебна заповед за плащане на обезщетение по смисъла на член 249 от Закона от 1995 г. за наказателното производство (Шотландия) (наричан по-нататък „Законът от 1995 г.“), от задължение, съгласно което се конфискува сума, депозирана в съд съгласно член 24, параграф 6 от Закона от 1995 г.; от задължение в резултат на измама или злоупотреба с доверие, задължение за изплащане на издръжка или сума от такова естество съгласно нормативен акт или правна норма или периодична издръжка, дължима при развод съгласно съдебна заповед или съгласно задължение, различно от издръжка или периодична издръжка, което би могло да се включи в размера на вземането на кредитор, или издръжка на дете по смисъла на Закона от 1991 г. за издръжката на деца (наричан по-нататък „Законът от 1991 г.“), която се дължи за който и да е период преди датата на конфискация по отношение на лице, от което е трябвало да бъде платена, или по отношение на работодател, от когото е била или е трябвало да бъде приспадната съгласно член 31, параграф 5 от Закона от 1991 г.

При приключване на акта за попечителство длъжникът се освобождава от всички негови дългове, обхванати от договора, при условие че попечителят счита, че длъжникът е изпълнил своите задължения по въпросния договор.

В Шотландия е отменено сключването на предпазен конкордат по отношение на молби за обявяване в несъстоятелност, представени след 1 април 2015 г., по силата на член 18 от Закона от 2014 г. за съвети при несъстоятелност и дългове (Шотландия).

Съществуват подробни процесуални правила за закриването/приключването на всички производства по корпоративна несъстоятелност, както чрез прекратяване, така и чрез реструктуриране.

Не е необходимо плановете за реструктуриране да бъдат одобрени от съда, но увредената страна може да се обърне към съда, ако счита, че ненужно е навредено на интересите ѝ.

Кредиторите се съгласяват с предложенията, отправени от длъжника (в CVA – > 75 % одобрение от гледна точка на стойността) или длъжностното лице по несъстоятелност (назначаване на временен управител, обикновено мнозинство или одобрение на всички обезпечени и повечето привилегирани кредитори, в случай че се счита за вероятно да не е налице възвръщаемост за необезпечените кредитори).

В случай на CVA, след като споразумението бъде одобрено, всички необезпечени кредитори към момента на представяне на предложенията биват обвързани от него.

15 Какви са правата на кредиторите след приключване на производството по несъстоятелност?

След приключване на производството по несъстоятелност кредиторите могат да обжалват освобождаването от отговорност на попечителя и също така имат право да подадат искане за повторно откриване и възобновяване на производството.

Освен това, както е посочено по-горе, макар че приключването на производството по несъстоятелност и освобождаването от отговорност на длъжника обикновено означават, че длъжникът се освобождава от всички дългове и задължения на територията на Обединеното кралство, за които е носел отговорност към началната дата на неплатежоспособността, съществуват и някои изключения. Поради това е възможно кредиторите да продължават да разполагат с права да претендират за изплащането на някои изключени дългове, независимо от приключването на производството по несъстоятелност.

Кредиторите също така могат да предявят вземания във връзка със средства, които са им били

разпределени (но не са били вложени в банка от тях), след приключването на производството.

16 Кой поема разходите и съдебните разноски в производството по несъстоятелност?

Понесените в производството по несъстоятелност разходи и съдебни разноски следва да се заплатят със събрани от имуществото средства. Ако обаче няма достатъчно средства за покриване на разходите и съдебните разноски по производството и ако функцията на попечител се изпълнява от Службата по несъстоятелност на Шотландия, тези разходи ще бъдат поети от държавния бюджет. Ако попечителят е синдик, а не служител на Службата по несъстоятелност на Шотландия, той може да се обърне към подалия молбата кредитор за покриване на разликата, в случай че събраните средства за плащане на разходите и съдебните разноски по производството са недостатъчни. Разходите и съдебните разноски трябва да бъдат платени (от реализацията на активите) преди връщането на средства на кредиторите.

17 Какви са правилата относно нищожността, унищожаемостта или относителната недействителност на правните актове, които са във вреда на кредиторите на несъстоятелността?

Безвъзмездното прехвърляне на собственост, несправедливото предпочитание и други сделки с измамна цел подлежат на обжалване съгласно общото право и в съответствие с член 98, параграф 11 и член 99, параграф 8 от Закона от 2016 г.

Безвъзмездното прехвърляне на собственост от длъжник може да бъде обжалвано от всеки кредитор, който е кредитор по силата на дълг, възникнал на или преди началната дата на неплатежоспособността, преди сключването на акта за попечителство или преди настъпването на смъртта на длъжника. Освен това според случая то може да бъде обжалвано от попечителя, от попечителя, който извършва дейност съгласно акта за попечителство, или от назначения от съда синдик.

Безвъзмездното прехвърляне на собственост може да се обжалва, когато чрез това действие каквато и да е част от имуществото на длъжника е прехвърлена или е направен отказ или освобождаване от каквото и да вземане или право на длъжника, и е настъпило някое от следните обстоятелства:

- обявена е неплатежоспособност по отношение на имуществото на длъжника (освен в случай на физическо лице след смъртта му); или
- длъжникът е сключил акт за попечителство, който е обхванат от защита; или
- длъжникът е починал и в рамките на 12 месеца след смъртта му е обявена несъстоятелност по отношение на неговото имущество; или
- длъжникът е починал и в рамките на въпросните 12 месеца е назначен назначеният от съда синдик съгласно член 11А от Закона от 1889 г. за назначеният от съда синдици (Шотландия) за управление на имуществото и към датата на смъртта е обявена абсолютна неплатежоспособност по отношение на имуществото; както и
- прехвърлянето на собствеността е извършено в съответен ден.

Денят, в който е извършено прехвърлянето на собствеността, е датата, на която прехвърлянето напълно е влязло в сила, а „съответният ден“ означава, че по отношение на прехвърлянето е налице допълнителен нюанс:

- лице, което е партньор на длъжника, ден, който е настъпил не по-рано от 5 години преди началната дата на неплатежоспособността, сключване на акт за попечителство или настъпване на смъртта на длъжника, според случая; или
- друго лице, ден, който е настъпил не по-рано от 2 години преди въпросната дата.

При обжалване съдът издава постановление за нищожност, за възстановяване на имуществото обратно в масата на несъстоятелността на длъжника или по целесъобразност друго правно средство, но не извършва това, ако лицето, което иска прехвърлянето на собственост да се уважи, демонстрира:

- че непосредствено след прехвърлянето на собствеността или по което и да е друго време

- активите на длъжника са надхвърляли неговите задължения; или
- че прехвърлянето на собствеността е извършено срещу подходяща насрещна престация; или
- че прехвърлянето на собствеността:
 - представлява подарък за рожден ден, Коледа или за друг обичаен случай; или
 - че представлява подарък за благотворителна кауза на лице, което не е партньор на длъжника,

който с оглед на всички обстоятелства длъжникът е могъл да направи в рамките на разумното, без да се засягат права, придобити добросъвестно и възмездно от или чрез приобретателя при прехвърлянето на собствеността.

Несправедливото предпочитание от длъжник подлежи на законоустановено обжалване. То може да бъде обжалвано от кредитор, който е кредитор по силата на дълг, възникнал на или преди началната дата на неплатежоспособността, сключването на защитения акт за попечителство или настъпването на смъртта на длъжника. Освен това то може да бъде обжалвано от попечителя, от попечителя, който извършва дейност съгласно защитения акт за попечителство, или от назначен от съда синдик. Сделката трябва да е довела до пораждаване на предпочитание на даден кредитор във вреда на кредиторите на несъстоятелността, като предпочитанието трябва да е възникнало не по-рано от: 6 месеца преди обявяването в несъстоятелност, сключването от длъжника на акт за попечителство, който е обхванат от защита, или настъпването на смъртта на длъжника, при условие че 12 месеца след смъртта е обявена неплатежоспособност по отношение на имуществото или е назначен синдик от съда. Сделката обаче не подлежи на обжалване, ако е извършена в обичайния ход на стопанската или търговската дейност, ако представлява плащане в брой за дълг, който е станал дължим към момента на плащането (освен ако е обхваната от тайно споразумение с цел да се навреди на кредиторите на несъстоятелността), ако при сделката страните са поели взаимни задължения (независимо дали изпълнението от страните на съответните им задължения се извършва едновременно или по различно време), освен ако сделката е обхваната от тайно споразумение или е представлявала възлагане на мандат от длъжник, с който държащото имуществото лице се упълномощава да изплати запорираните средства или част от тях на лицето, предявило иска за налагане на заповед, в случай че е издадено постановление за плащане или заповед за ускорено производство по събиране на дългове и постановлението или заповедта са предшествани от налагане на заповед в очакване на решение по делото или са последвани от налагане на заповед с решение на съда. Ако сделката бъде обжалвана и съдът уважи иска, той издава постановление за нищожност, за възстановяване на имуществото обратно в масата на несъстоятелността на длъжника или по целесъобразност друго правно средство, при условие че така не се засяга право, придобито добросъвестно и възмездно от или чрез кредитора, в полза на когото е възникнало предпочитанието.

Що се отнася до корпоративната несъстоятелност, ако дружеството е проявило предпочитание към определен кредитор при действията, насочени към официалното обявяване в несъстоятелност, или е сключило сделка на твърде ниска стойност, длъжностното лице може да предприеме правни действия спрямо получателя. По искане на длъжностното лице в рамките на прекратяване или назначаване на временен управител съдът може да отмени и двата вида сделки и да нареди на получателя да предприеме мерки за възстановяване до положението, каквото би било, ако сделката не е била извършена.

Исковете за отмяна на преференциални плащания трябва да са свързани със сделки, извършени през 6-те месеца преди назначаването на временния управител или откриването на процедурата за ликвидация, или в рамките на 2 години, в случай че е извършено преференциално плащане към партньор.

Исковете за отмяна на сделки на твърде ниска стойност трябва да са свързани със сделки, извършени в рамките на 2 години преди въпросните събития.

Длъжностното лице в процедура за назначаване на временен управител, прекратяване или доброволно разпореждане с активите може да се обърне към съда с искане да се издаде заповед за отмяна на сделка, при която кредиторите са станали обект на измама. Такова искане може да бъде отправено и от жертвата на сделката с разрешение от съда.

При процедури за назначаване на временен управител и прекратяване длъжностното лице също така може да предяви иск за обезщетение срещу директора на дружеството, търгувало с информация

относно несъстоятелността, в резултат на което са възникнали допълнителни загуби за кредиторите, осъществявана е търговия с цел измама или е налице злоупотреба с власт.

В случай че пред съда бъде представена молба за ликвидация, всички разпореждания с имущество след представянето на молбата са нищожни, освен ако съдът разпорежи друго.

■ Последна актуализация: 14/06/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.